

**Ismayilli rayonunda “Azərbaycan 2020: Gələcəyə Baxış” İnkişaf Konsepsiyasının
“İnformasiya- kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı və informasiya cəmiyyətinə
keçidin təmin edilməsi” bölməsi çərçivəsində nəzərdə tutulan öhdəliklərin icrasının
qiymətləndirilməsi**

MONİTORİNQİ

Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondunun icra etdiyi İsveçrə İnkişaf və Əməkdaşlıq Agentliyi (Swiss Agency for Development and Cooperation) "Azərbaycanda inkişafı təşviq etmək üçün müzakirə platforması" (AİTEMP) qrant layihəsi çərçivəsində növbəti monitorinq səfəri 2016-ci il iyulun 29-30-da İsmayilli rayonunda olmuşdur. Səfərdə “Azərbaycan 2020: Gələcəyə Baxış” İnkişaf Konsepsiyasının “İnformasiya- kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı və informasiya cəmiyyətinə keçidin təmin edilməsi” bölməsi çərçivəsində nəzərdə tutulan öhdəliklərin icrasının qiymətləndirilmişdir.

Səfər çərçivəsində İsmayilli rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mirdamət Sadıqov, İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Mahmud Süleymanov, eləcə də Rayon Telekomunikasiya İdarəsində görüşlər olmuş və yeni avadanlıqlara baxış keçirilmişdir.

Mahmud Süleymanov bildirmişdir ki, son illərdə rayonda informasiya texnologiyalarının inkişafı ilə əlaqədar müəyyən işlər görülmüşdür. Belə ki, 2012-ci ildə Quşencə, Qalınçaq Ruşan, Göytəpə, Talıstan, Diyallı, Təzəkənd, Cülyan, Ağbulaq, Tircan, Basqal, Keyvəndi kəndlərinə 72 km. fibro-optik kabellər çəkilmiş, 1300 nəfər abunəçi genişzolaqlı internetə qoşulmuşdur.

Onun sözlərinə görə, 2013-cü ildə İsmayilli şəhərinin 6 küçəsində 6,4 km. hava rabitə xətləri yeraltı kabel kanalizasiyasına keçirilmişdir. 2014-cü ildə Lahıcdə 20,7 km. fibro-optik

kabel çəkilməmiş, internet avadanlıqları qoyulmuşdur. Şəhərdə 2 km-dən çox hava rabitə xətləri yeraltı kabel kanalizasiyasına keçirilmişdir. Şəhərdə 544 nömrəlik yeni EATS qurularaq istifadəyə verilmişdir. 2015-ci ildə Mollaisaqlı kəndinə 4,2 km., Uştal kəndinə 0,5 km. fibro-optik kabellər çəkilməmiş, hər iki kəndə 48 portluq DSLAM avadanlığı quraşdırılmışdır. Qurbanəfəndi və Xanagah kəndlərinə yeni avadanlıqlarla yüksək sürətli internet verilmişdir. Şəhər məkəzi EATS-ə 896 portluq yeni internet avadanlığı qoyulmuşdur.

Monitoring nəticəsində bəlli olmuşdur ki, 2016-cı ildə şəhərdə 2,4 km. fibro-optik kabellər çəkilməmiş, 128 nömrəlik EATS, 32 portluq internet avadanlığı qurularaq istifadəyə verilmişdir. 2012-ci illə müqayisədə 2016-cı ildə internet avadanlıqlarının sayı 29 vahid artırılaraq 49-a, montaj olunmuş portların sayı 4288 vahid artırılaraq 5284-ə çatdırılmışdır. İnternetdən istifadə edən abonentlərin sayı 3452 vahid artaraq 4175 vahid təşkil edir. Müqayisə olunan dövrdə km. fibro-optik kabellərin uzunluğu 73,9 km. artmışdır və hazırda 127,3 kilometrdir. Rayonun təhsil müəssisələrində 1200-dən artıq kompüter, 46 ədəd elektron lövhə, 100-dən artıq proyektor mövcuddur. Kompüterlərin 575-i, elektron lövhələrin hamısı, printer-skaynerlərin 145 ədədi məktəblərə 2012-2016-cı illər ərzində verilmişdir. Məktəblərin əksəriyyəti sürətli internet şəbəkəsinə qoşulmuşdur.

Mövcud çətinliklər

Monitoring zamanı İsmayıllı rayon telekommunikasiya sahəsində qeyd edilən uğurlar ilə yanaşı bir sıra çətinliklər də müəyyənləşdirilmişdir:

- Maliyyə imkanlarının məhdudluğu. İsmayıllı rayonuna son illər diqqət artırılsa da, maliyyə resurslarının məhdudluğu xidmətin genişləndirilməsinə neqativ təsir göstərməkdədir;
- Kadr potensialı. Müasir texnologiyaların istifadəsi sahəsində kadr çatışmazlığı müşahidə edilməkdədir. Texnologiyaların yeniləşməsinə uyğun olaraq kadr potensialının genişləndirilməsində müəyyən qeyri-balans müşahidə edilir;
- Təlim və kursların sayının az olması. Monitoring apardığımız Gəncə şəhərində olduğu kimi İsmayıllı rayonunda da telekommunikasiya sahəsində çalışan işçilərin təlim və

kurslarda daha az iştirakı müşahidə edilməkdədir. Xüsusən də xarici ölkələrdə təşkil edilən ixtisas artırma proqramlarında işçilərin daha az iştirak halları qeydə alınıb. Bu isə onların peşəkar inkişafına mənfi təsir göstərməkdədir.

Bütövləkdə, İsmayıllı rayonunda aparılan monitoring göstərmişdir ki, “2020- Gələcəyə Baxış” konsepsiyası qəbul edildikdən sonra İsmayıllı rayonunda telekommunikasiyanın inkişafı müşahidə edilmişdir. Bununla yanaşı, post-neft dövrü bu sahənin inkişafına daha innovativ yanaşmanı aktuallaşdırmışdır.

Qeyd: Monitoring İsmayıllı rayonunda 29-30 İyul 2016-cı il tarixində Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondunun icra etdiyi İsveçrə İnkişaf və Əməkdaşlıq Agentliyi (Swiss Agency for Development and Cooperation) "Azərbaycanda inkişafı təşviq etmək üçün müzakirə platforması" (AİTEMP) grant layihəsi çərçivəsində İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin (CESD) əməkdaşları Vüqar Bayramov və Zamiq Babayev tərəfindən aparılmışdır.